

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719200258
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719200258.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, vo veci starostlivosti o maloletého I. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov - matky J. I., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom F. D. XXXX/XX, F., doručovacia adresa: F. XXX/XX, F. a otca D. I., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom B. D. XXXX/X, F., o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 19P/1/2019 - 462 z 06. novembra 2019 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 19P/1/2019 - 554 z 05. júna 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 19P/1/2019 - 462 zo dňa 06. 11. 2019 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 19P/1/2019 - 554 zo dňa 05. 06. 2020 v III. výroku a v závislom výroku o trovách konania (VIII. výrok) p o t v r d z u j e.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“ resp. „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“), rozsudkom zo dňa 06. 11. 2019 zveril maloletého I. I. do osobnej starostlivosti matky (I. výrok). V bežných veciach sú maloletého oprávnení zastupovať a spravovať jeho majetok obaja rodičia (II. výrok). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 160,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s tým, že zameškané výživné vo výške 27,42 Eur od 17. 01. 2019 do 31. 01. 2019, vo výške 110,- Eur za mesiac február 2019, vo výške 110,- Eur za mesiac marec 2019, vo výške 110,- Eur za mesiac apríl 2019, vo výške 110,- Eur za mesiac máj 2019, vo výške 110,- Eur za mesiac jún 2019, vo výške 110,- Eur za mesiac júl 2019, vo výške 110,- Eur za mesiac august 2019, vo výške 110,- Eur za mesiac september 2019 a vo výške 110,- Eur za mesiac október 2019, spolu vo výške 1.017,42 Eur zaviazal otca zaplatiť k rukám matky v lehote do 30 dní od vykonateľnosti rozsudku (III. výrok). Styk otca s maloletým neupravil (IV. výrok). Daňový bonus na maloletého bude uplatňovať matka (V. výrok). Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol (VI. výrok). Zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/301/2015-216 zo dňa 01. 12. 2017 v spojení s opravným uznesením č. k. 5P/301/2015-241 zo dňa 08. 01. 2018 v I. a II. výroku. Dopĺňacím rozsudkom č. k. 19P/1/2019 - 554 zo dňa 05. 06. 2020 rozhodol o trovách prvoinštančného konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VIII. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že matka sa návrhom zo dňa 16. 01. 2019 domáhala zverenia maloletého I. (ďalej aj „maloletý“) do osobnej starostlivosti, určenia, že bude zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach, uloženia vyživovacej povinnosti otcovi na maloletého sumou 150,- Eur mesačne. Žiadala zaviazat' otca v lehote 30 dní na doplatenie výživného

od 21. 12. 2018, kedy bolo vydané uznesenie č. k. 15P/22/2018 - 17. Taktiež žiadala zaviazať otca na uhradenie rodinných prídavkov za obdobie, ktoré neoprávnene poberal. Styk otca s maloletým navrhla neupraviť. V priebehu konania žiadala určiť výživné vo výške 160,- Eur mesačne a zameškané výživné žiadala doplatiť späť a to odo dňa, kedy jej bol maloletý na základe neodkladného opatrenia zverený. V návrhu uviedla, že od 10. 12. 2018 býva maloletý opäť u nej a uznesením č. k. 15P/22/2018 - 17 zo dňa 21. 12. 2018 súd neodkladným opatrením zveril maloletého do jej starostlivosti a zaviazal otca platiť výživné v sume 50,- Eur mesačne k jej rukám. Zároveň jej uložil v lehote 30 dní podať návrh vo veci samej. Poukázala na slobodné rozhodnutie maloletého odísť od otca a vrátiť sa k nej, bez jej vplyvu a vplyvu jej rodičov.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa čl. 6, čl. 10, § 32, § 35, § 36, § 38, § 52, § 57 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), čl. 5, § 183 ods. 2, § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 28 ods. 1, 2, § 43 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 63 ods. 1, 2, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) a konštatoval dôvodnosť zmeny výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, preto ho zveril do osobnej starostlivosti matky, s čím súhlasil otec, ako aj kolízny opatrovník. Vzájomnú dohodu účastníci konania dosiahli aj ohľadne styku otca s maloletým, pretože ho nežiadali upraviť. Nevzhladol dôvod, aby odňal otcovi práva, a to, aby maloletého zastupovala a spravovala jeho majetok v bežných veciach iba matka, pretože takýto nárok požadoval aj otec, patrí do sústavy rodičovských práv, ako aj povinností a majú ho obaja rodičia. Matka následne súhlasila, aby obaja rodičia mali právo maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, k čomu nemal námietky ani kolízny opatrovník, či maloletý. Rodičia maloletého sa nezhodli v otázke výživného, pretože matka požadovala sumu 160,- Eur vzhľadom na reálne náklady na maloletého, pričom aj ona v čase poslednej úpravy výživného bola zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou 130,- Eur mesačne a od poslednej úpravy výživného sa pomery zmenili. Otec súhlasil s výživným vo výške 50,- Eur mesačne vzhľadom na jeho dlhodobu pretrvávajúcu práceneschopnosť s nepriaznivou prognózou zdravotného stavu, jeho príjem predstavujúci len nemocenské dávky v priemere 250,- Eur mesačne, stará sa aj o svojho ťažko postihnutého otca a má celkovo 5 vyživovacích povinností. Jeho partnerka poberá len rodičovský príspevok a prídavky na deti. Poukázal na priemerné výdavky na maloletého spolu vo výške 325,86 Eur. Posledná úprava výživného bola v konaní vedenom pod sp. zn. 5P/301/2015, kedy bolo určené výživné matke vo výške 130,- Eur mesačne, od ktorej doby uplynuli takmer dva roky a pomery sa podstatne zmenili. Maloletý začal navštevovať strednú školu v G. H. internátnou formou ubytovania, výrazne fyzicky dospieva, meria viac ako dva metre a vyžaduje zvýšené náklady na stravu, oblečenie, obuv a opodstatnené sú tiež výdavky na jeho kultúrne, športové a iné záujmové vyžitie. Sumu výživného vo výške 160,- Eur mesačne považoval za primeranú a odôvodnenú výške priemerných, nevyhnutných nákladov na maloletého, keď nepredstavuje ani 50 % z uvedených nákladov. Matka zabezpečuje aj osobnú starostlivosť o maloletého, pričom otec od začiatku roka 2019 nad rámec výživného vo výške 50,- Eur mesačne nezabezpečuje o maloletého žiadnu starostlivosť a nepodieľa sa ani na ostatných nákladoch na maloletého. Obaja rodičia majú zákonnú vyživovaciu povinnosť voči svojim dvom spoločným deťom. Matka deklarovala svoj príjem z podnikateľskej činnosti vo výške 480,- Eur netto mesačne, pričom z daňového priznania za rok 2018 vyplýval jej predpokladaný priemerný zárobok v nižšej sume, pretože jej príjmy boli vo výške 5.430,- Eur, z ktorej je potrebné odrátať náklady na podnikateľskú činnosť a odvodové povinnosti, a tiež sumu 220,- Eur, ktorú si mala vyplácať. Za predpokladu, že náklady na maloletého vyčíslila sumou 591,- Eur a výdavky na ďalšiu dcéru I. sumou 445,- Eur, zo svojho príjmu by pri výživnom 150,- Eur od otca na dcéru I. a z výživného 50,- Eur na maloletého, nemohla tieto výdavky pokryť. Tvrdenia o finančnej pomoci zo strany jej rodičov a sestry matka nepreukázala relevantnými dôkazmi. Tiež vzhľadom na dôchodkový vek rodičov matky boli jej tvrdenia nepravdepodobné. Z kúpnej zmluvy zo dňa 13. 02. 2019 bolo zistené, že rodičia maloletého predali rodinný dom s pozemkami za kúpnu cenu 260.000,- Eur, z ktorej po vysporiadaní záväzku úveru vo výške 44.716,55 Eur a sprostredkovateľskej odmeny vo výške 2.000,- Eur, si obaja rodičia zvyšnú sumu rozdelili a každý obdržal sumu 106.641,73 Eur, ktorá suma bola poukázaná na účet otca dňa 21. 02. 2019. Matka obdržala rovnakú sumu v dvoch častiach na svoj účet, a to dňa 21. 02. 2019 vo výške 76.641,72 Eur a dňa 12. 03. 2019 vo výške 30.000,- Eur. Napriek získaniu uvedenej sumy, otec neustále odôvodňoval neschopnosť platiť výživné v požadovanej výške, ako aj nemožnosťou dať sa zastúpiť právnym zástupcom pre nedostatok finančných prostriedkov, pričom na výzvu, aby preukázal ako naložil s finančnými prostriedkami, sa otec obmedzil len na konštatovanie, že čiastočne vyplatil dlhy z minulosti, ktorých výšku, ako aj mená veriteľov odmietol uviesť, s odvolaním sa na ochranu osobných údajov, čím porušil svoju povinnosť podľa § 32 CMP. Aj za predpokladu, že otec použil nadobudnuté finančné prostriedky na uspokojenie svojich dlhov, má výživné prednosť

pred inými výdavkami rodičov. Z výpisov bankových účtov otca okresný súd zistil, že na podnikateľský účet zo súkromného účtu poukázal len sumu 7.500,- Eur (dňa 22. 02. 2019 sumu 5.500,- Eur a dňa 04. 03. 2019 sumu 2.000,- Eur). Zo súkromného účtu vybral otec dňa 13. 03. 2019 sumu 90.000,- Eur, a pretože odmietol preukázať dôkazmi svoje tvrdenia o úhrade dlhov, považoval jeho tvrdenia ako aj výber uvedenej hotovosti za účelové, s cieľom nepreukázania dostatku finančných prostriedkov, ktorú skutočnosť neustále deklaroval. Napriek pretrvávajúcej práceneschopnosti otca a jeho aktuálneho príjmu titulom nemocenských dávok v priemere vo výške 250,- Eur mesačne, ako aj jeho ďalším 4 vyživovacím povinnosťami, či starostlivosťou o svojho otca, konštatoval, že majetkové pomery otca mu umožňujú platiť výživné vo výške 160,- Eur mesačne, pretože disponuje hotovosťou značného rozsahu. Suma minimálne vo výške 90.000,- Eur mu postačí na niekoľko rokov za účelom plnenia si vyživovacej povinnosti nielen na maloletého, ale aj voči ostatným svojim deťom či na zabezpečenie nevyhnutných nákladov na domácnosť svojej rodiny, ktoré otec uvádzal v priemere vo výške 163,16 Eur mesačne. Preto zaviazal otca k vyživovacej povinnosti vo výške 160,- Eur od 17. 01. 2019, t. j. od vykonateľnosti neodkladného opatrenia, ktorým bol maloletý zverený matke. Zároveň otca zaviazal na doplatenie zameškaného výživného od 17. 01. 2019 do dňa rozhodnutia vo veci, v lehote 30 dní od vykonateľnosti rozsudku, pretože to umožňujú jeho majetkové pomery. Považoval za opodstatnený nárok matky na uplatňovanie si daňového bonusu na maloletého, pretože je podnikateľkou a otec uvádzal zlý zdravotný stav, pre ktorý mu hrozí invalidný dôchodok a nemôže vykonávať podnikateľskú činnosť. Vo vzťahu k aktívnej legitímácii ohľadne uloženia povinnosti otcovi zaplatiť matke rodinné prídavky za obdobie, ktoré neoprávnene poberal, mal za to, že matke nepatrí aktívna legitímácia, a preto v uvedenej časti návrh matky zamietol (VI. výrok). Zároveň rozhodol o zmene úpravy rodičovských práv a povinností predchádzajúceho rozhodnutia, a to rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/301/2015 - 216 zo dňa 01. 12. 2017 v spojení s opravným uznesením č. k. 5P/301/2015 - 241 zo dňa 08. 01. 2018 v I. a II. výroku. Napriek tomu, že rozhodol v neprítomnosti otca na pojednávaní, nepovažoval to za porušenie jeho práva na spravodlivý proces, ani za odňatie Ústavou SR garantovaných práv, ako to otec uvádzal v sťažnosti a námietke zaujatosti voči zákonnému sudcovi, pretože od začatia konania sa odvolával na nepriaznivý zdravotný stav, nakoľko od 08. 01. 2019 bol práceneschopný, nemohol nahliadnuť do súdneho spisu, či zúčastňovať sa na pojednávaní, pričom matka uviedla, že otec sa zúčastnil rokovania pri predaji rodinného domu, ako aj podpisovania kúpnej zmluvy u notára, a tiež po predaji domu sa za pomoci maloletého sťahoval z domu. Z uvedeného dôvodu tvrdenia otca považoval za účelové, pričom bol poučený podľa § 183 ods. 2 CSP o možnosti zastúpenia inou osobou, keď účelovo tvrdil, že nemá finančné prostriedky na právneho zástupcu napriek získaniu finančných prostriedkov z predaja rodinného domu. Účelové boli aj tvrdenia otca, že sa nemôže dať zastúpiť svojou partnerkou, pretože si to neželal. Konštatoval dostatok priestoru otca na realizáciu svojich procesných práv, opakovane bol vyzývaný na oznámenie a preukázanie podstatných skutočností, pričom odďaľovanie rozhodnutia vo veci nebolo v záujme maloletého, nakoľko otec si plnil vyživovaciu povinnosť v zmysle neodkladného opatrenia iba vo výške 50,- Eur mesačne, ktoré nie je primerané. Poukázal na súhlas otca s konaním a rozhodnutím v jeho neprítomnosti. O trovách konania nerozhodoval podľa § 57 CSP, keďže návrh na priznanie nároku na náhradu trov konania nebol v konaní uplatnený žiadnym z účastníkov konania.

4. Po vrátení veci odvolacím súdom za účelom vydania rozhodnutia o trovách konania, prvoinštančný súd rozhodol o trovách konania doplniacím rozsudkom č. k. 19P/1/2019 - 554 zo dňa 05. 06. 2020 tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VIII. výrok). Predmetný doplniací rozsudok bol vyhlásený za prítomnosti všetkých účastníkov konania, ktorí sa vzdali odvolania, preto podľa § 221 CSP neobsahoval odôvodnenie.

5. Proti rozsudku okresného súdu podal otec v zákonnej lehote odvolanie, konkrétne proti III. výroku o určení vyživovacej povinnosti a žiadal, aby odvolací súd do času riadneho právoplatného meritórneho rozhodnutia ponechal v platnosti uznesenie o neodkladnom opatrení č. k. 15C/22/2018-17 zo dňa 21. 12. 2018. Z dôvodu vady a právnej istoty o pozastavenie zaplata chybne uvedenej sumy do riadneho vyčíslenia a právoplatného skončenia konania, žiadal rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a vrátiť ho na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Namietal, že pri zameškanom výživnom okresný súd pri výpočte za jednotlivé mesiace pochybil tým, že priznal matke náklady na maloletého, ktoré jej v skutočnosti za uvedené mesiace nevznikli, a preto mu chybne uložil povinnosť zaplatiť zameškané výživné do 30 dní od vykonateľnosti rozsudku. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval za zmatečný. Poukázal na pretrvávajúcu práceneschopnosť od 08. 01. 2019 pre viaceré vážne diagnózy, 2 operácie, pričom ďalšie ho ešte čakajú po diagnostikovaní.

Oprávnenosť práceneschopnosti bola prešetrená posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne dňa 27. 11. 2018. ďalej v odvolaní popisoval priebeh rozhodovania súdov od rozvodu manželstva, ako aj následné rozhodnutia. Neodkladným opatrením, ktoré prevzal dňa 17. 01. 2019 bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 50,- Eur mesačne, ktoré platil. I keď maloletý odišiel od neho bývať k matke dňa 10. 12. 2018, matka mu v decembri 2018 poslala sumu výživného 42,- Eur, čím porušila povinnosť v zmysle predchádzajúceho súdneho rozhodnutia a bez zmeny súdneho rozhodnutia poslal matke výživné na maloletého za dobu od 10. 12. 2018 do 31. 12. 2018 vo výške 88,10 Eur. Konštatoval vážne pochybenie a poškodenie jeho cti, práva na ľudský a dôstojný život, ako aj jeho rodiny, pretože v napadnutom rozsudku sú nepravdy, rozhodnutie je jednostranné v prospech matky, diskriminuje jeho ďalšie 3 deti, z ktorých 2 vo veku 3 rokov majú dlhodobu zlý zdravotný stav a vyžadujú zvýšené finančné náklady. Matka ho pred súdom očierňovala a snažila sa ovplyvniť sudcu, a to aj v súvislosti s predajom domu, pričom jej bolo známe, že 2 mesiace pred pojednávaním prepukla jeho choroba, pre ktorú nemohol vykonávať prácu vodiča nákladného vozidla, bral tlmiace lieky od bolesti a osobne ho žiadala, aby sa zúčastnil pri ohliadke nehnuteľnosti s realitným pracovníkom a záujemcom o kúpu, pretože vzala späť predchádzajúcu žalobu o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Výroky matky ohľadne jeho práceneschopnosti boli neetické a v postavení nezaujatého sudcu, ktorého matka ovplyvnila, nenáležité. Jeho druhá operácia si dlhodobu vyžaduje liečbu v pokoji, pod liekmi a sudca, ktorý si vyžiadal informácie od jeho lekárky, nemal právo pochybovať o jeho chorobe či práceneschopnosti. Uvedeným konaním sudca sponchybil legitímnosť a prácu lekárov, ktorí ho liečia. Nesúhlasil so zneužitím práva na právnu ochranu výkladom čl. 5 CSP, pretože sa pre chorobu a lieky nemohol zúčastňovať pojednávania, vždy sa ospravedlnil a so súdom spolupracoval. Pri predvolaní na prvé pojednávanie na deň 20. 03. 2019 sudca pochybil, pretože mu zaslal predvolanie na zlú adresu, preto nevedel o pojednávaní, z ktorého dôvodu nemohol požiadať o odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti. Sudca napriek uvedenému v jeho neprítomnosti vykonal neformálny rozhovor s maloletým, čím sa rozhovor minul komplexnosti a širšieho záberu vyhodnotenia zo strany sudcu. Zo zápisnice z pojednávania a ani z rozsudku mu nebolo známe, či bol maloletý vypočutý v prítomnosti matky alebo sám pred súdom a kolíznym pracovníkom. Poukázal na požiadavku, aby maloletý slobodne svoj názor prezentoval pred súdom a tým, že bol maloletý predvolaný na deň 06. 11. 2019 po viac ako 11 mesiacoch pobytu u matky a viac ako 8 mesiacoch po prvom neformálnom rozhovore, išlo o vecne zbytočný postup, pričom pridelenie maloletého do starostlivosti matky nebolo sporné. Postup súdu považoval za jednostranný a zavádzajúci. Vyčítal prvoinštančnému súdu, že sa uspokojil s daňovým priznaním matky o jej príjmoch z podnikateľskej činnosti, pričom tým, že konštatoval z daňového priznania vychádzajúci nižší príjem matky, bolo preukázané jej klamstvo, na ktoré upozornil. Sudca sa choval ako právny zástupca matky a napriek jeho požiadavke, aby sa súd oboznámil so spisom sp. zn. 5P/301/2015, vybral so spisu len konštatovania proti nemu, pretože po oboznámení sa s uvedeným spisom by súd zistil, že príjmy matky sú podstatne vyššie ako deklarovala. Za nesprávne považoval aj vyčíslenie zameškaného výživného podľa nákladov vyčíslených matkou späť od 17. 01. 2019 do septembra 2019 vo výške 1.017,42 Eur, pretože maloletý do konca školského roka navštevoval Základnú školu vo F. a až od septembra nastúpil na strednú školu v H. H., teda zmena nastala až v septembri 2019. Cíti oprávnenú krivdu a necitlivosť zo strany sudcu voči jeho osobe, vzhľadom na neľahkú životnú a finančnú situáciu, ako aj ďalšie zadĺženie sa pre nesprávne vysokú sumu 1.017,42 Eur, ktorú má zaplatiť do 30 dní od vykonateľnosti rozsudku. Naďalej bol ochotný platiť výživné podľa neodkladného opatrenia. Pre nepriaznivý zdravotný stav jeho ďalších dvoch detí z terajšieho vzťahu, sa jeho partnerka nemohla zamestnať po skončení rodičovskej dovolenky dňa 08. 09. 2019, bolo jej povolené pokračovať v rodičovskej dovolenke s výškou rodičovského príspevku vo výške 278,90 Eur. Poukázal na svoje pomery, pretože býva so svojou rodinou a otcom v malom trojizbovom byte s rozlohou 58 m², v ktorom jeho otec obýva z dôvodu choroby jednu samostatnú izbu, pričom vlastníkom predmetného bytu je len v 6/8-inách a po 1/8-ine vlastní jeho brat a sestra. Ak nastane čas bude nútený odkúpiť podiely od súrodencov, pričom bude musieť požiadať o hypotekárny úver, pretože sumou náležiacou spoluvlastníckym podielom súrodencov nedisponuje. Taktiež sa zvýšil nájom za byt, ktorý je aktuálne vo výške 196,92 Eur a od 12. 03. 2018 má vo svojej starostlivosti svojho otca, ktorý je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, vyžadujúcim celodennú pomoc. Preto mu bol priznaný peňažný príspevok vo výške 339,83 Eur s tým, že podmienkou vyplácania príspevku je dočasné prerušenie jeho podnikateľskej činnosti. Prvoinštančný súd si neuvedomil, že v doterajšom konaní dával na známosť a netajil svoje zadĺženia, o ktorých matka vedela, pričom dlhy vznikli niekoľko rokov nazad. Matka zneužila situáciu, keď argumentovala finančnými prostriedkami z predaja domu. Peniaze na splácanie dlhov si požičiaval od súkromných osôb, ktoré s konaním nemajú nič spoločné a nedali mu súhlas spomínať ich mená. Z uvedeného dôvodu uvádzal zákon o ochrane osobných údajov. Poukázal na čl. 47 Ústavy SR o práve odopretia výpovede pre nebezpečenstvo

trestného stíhania svojej osoby alebo blízkej osoby. S poukazom na čl. 19 Ústavy SR musel dodržiavať mlčanlivosť o súkromných osobách, ktoré mu požičali peniaze. V prípade potreby môže súdu predložiť všetky uzavreté bankové úvery od roku 2002 s tým, aby súd požiadal banky, ktorých názvy predloží aj s číslami zmlúv, o písomný súhlas na zverejnenie uvedených zmlúv, z dôvodu, že je v nich viazaný mlčanlivosťou.

7. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok prvoinštančného súdu ako správny potvrdiť. Poukázala na nepodstatné uvádzanie spolužitia zo strany otca v odvolaní a jeho subjektívny pohľad na rozsudok, v ktorom ako vždy obviňoval, urážal so snahou presadiť iba svoju pravdu, či pohľad na vec. Jeho cieľom bolo predlžovať konanie. Z obsahu jeho odvolania je zrejmé, že sa nedokázal vysporiadať s minulosťou, čo mu bráni plnohodnotne žiť, prítomnosť a budúcnosť. Poukázala na znalecký posudok č.36/2017, ktorý uvádzal ukazovatele porúch osobnosti otca, s výraznými mužskými črtami so sebaistotou, pohotovosťou k činom, niekedy sa neovládať a schopnosťou sa telesne presadzovať. Napriek vážnym zdravotným problémom sa otec dennodenne dokáže starať o svojho chorého otca, 3 maloleté deti, z ktorých 2 majú vážny zdravotný problém, je vo finančnej núdzi, pričom má silu sa zapodievať vecami a venovať im toľko času, z ktorého dôvodu je vyčerpaná, a preto nečinná. Predaj domu je nepodstatný v danom konaní, pretože dôležité boli prostriedky z jeho predaja, ktoré boli poukázané rovnakým dielom na ich účty. Konštatovala dostatočnú finančnú hotovosť otca, ktorý je majetný, jeho príjmy sú iné ako ich vykazuje, pretože pri deklarovaných príjmoch by nemohol absolvovať zahraničné dovolenky niekoľkokrát za rok a to v čase, keď ešte nebol predaný rodinný dom. Za trvania manželstva boli na jeho účet poukázané prostriedky vo výške cca 66.000 Eur z flexi pôžičky od VÚB, ktorými disponoval v prospech svojej firmy a rodinný dom postavili bez úveru. Vo firme disponoval obsiahlym vozovým parkom, ktorý z neznámych príčin rozpredal a nie je známe, kde sú peniaze z predaja. Vzhľadom na dlhodobú práceneschopnosť si napriek tomu nepozastavil živnosť, kamión mu nevyrába peniaze, pričom musí platiť cestnú daň a ďalšie nemalé poplatky. Výroky otca o zadlžovaní považovala za nepravdivé a fiktívne. Skutočnosť, že otec je uznaný za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a poberá príspevok za opatrovanie svojho otca je na zamyslenie, ako dokáže túto starostlivosť vykonávať po dvoch operáciách, s neustálymi bolesťami, ktoré musí tmiť liekmi. Napriek skutočnosti, že otec tvrdil nemožnosť vychádzok, sa zúčastňoval opakovaných stretnutí pri predaji domu v realitnej kancelárii a po predaji domu sa sám sťahoval. Poukázala na profesionálny postoj sudcu ku konaniu, ktorý dal otcovi možnosť sa zúčastniť pojednávani v hodinách vychádzok, ktoré údajne nemal a nepociťovala žiadnu zaujatosť ani voči jednej zo strán konania.

8. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol za predpokladu, že výživné nebolo určené primerane odôvodneným potrebám maloletého a zárobkovým možnostiam otca, prehodnotiť a stanoviť výšku výživného zodpovedajúcu primerane odôvodneným potrebám dieťaťa a zárobkovým možnostiam otca.

9. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky poukázal na jej nevecné sa vyjadrenie k podstate jeho odvolania a neustále osočovanie jeho osoby. Znalecký posudok nemôže v krátkom čase byť pravdivým a celkovým zrkadlom povahy človeka, okrem toho veľa krát boli odborníkmi potvrdené iné názory. Podľa neho matka v konaní naďalej používala nečestné a nepravdivé praktiky ako v minulosti. Spochybňovaním jeho zdravotného stavu si neuvedomuje, že tým nepriamo obviňuje aj lekárov a zrejme vychádza len z vlastných praktík. K vyjadreniu matky k osobe sudcu poukázal na skutočnosť, že bolo rozhodnuté v jej prospech a voči nemu nespravodlivo. Pridržiaval sa všetkých tvrdení uvedených v odvolaní. Po absolvovaní vyšetrenia na Sociálnej poisťovni mu bol priznaný invalidný dôchodok s tým, že mu bude doručené rozhodnutie do 60 dní. Žiadal rozhodnúť podľa odvolania.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom v III. výroku a v závislom výroku o trovách konania (VIII. výrok) podľa § 387 ods.1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne.

14. Odvolací súd konštatuje, že otec v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania prvoinštančného súdu, a s ktorými by sa prvoinštančný súd pri rozhodnutí a pri jeho odôvodnení nevyporiadal.

15. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (v súlade s citovaným § 387 ods. 2 CSP) preto poukazuje len na najzásadnejšie aspekty poukazujúce na správnosť odvolaním napadnutého rozsudku.

16. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťaťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Pri rozhodovaní o výživnom je podstatná otázka zmeny pomerov, či už na strane oprávneného alebo povinného. Podstatná zmena pomerov zmysle § 78 ods. 1 ZoR je taká výrazná zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia, a to či už na strane povinného alebo oprávneného. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že rozhodovacia činnosť súdov sa ustálila na tom, že podstatnou zmenou pomerov na strane maloletých detí pri rozhodovaní o výživnom sa považuje zmena resp. prechod dieťaťa z prvého stupňa ZŠ na druhý stupeň ZŠ alebo prechod zo základnej školy na strednú, resp. zo strednej na vysokú. V tomto smere dochádza u dieťaťa k podstatnej zmene ktorá spočíva nie len vo zvýšení výdavkov spojených so štúdiom, ale aj k zvýšeniu výdavkov potrebných na zdravý fyzický a psychický rozvoj dieťaťa.

20. Správne súd prvej inštancie správne skúmal či došlo k takej relevantnej zmene pomerov, ktorá odôvodňovala zmenu výkonu rodičovských práv a povinností, ktorú mal za preukázanú.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania bola zmena výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, ktorý bol zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že v bežných veciach sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať obaja rodičia. Tým došlo k zmene predchádzajúceho rozhodnutia Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/301/2015 - 2016 zo dňa 01. 12. 2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/301/2015 -241 zo dňa 08. 01. 2018 v I. a II. výroku. So zmenou výchovného prostredia maloletého súhlasili všetci účastníci konania. Predmetom odvolacieho konania je len výrok o určení vyživovacej povinnosti otca, pričom prvoinštančný súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého, ktorý od septembra 2019 navštevuje Strednú školu v H. H. internátnou formou, ale aj zo schopností a možností oboch rodičov. Odvolací súd dodáva, že prvoinštančný súd vykonal dôkladné dokazovanie, a to napriek skutočnosti, že otec sa ani jedného z pojednávaní nezúčastnil,

napriek tomu dostatočne zistil skutočný stav vecí, poukázal na výdavky maloletého v súvislosti s jeho vekom, rastom, ale aj školskými výdavkami či právom na záujmovú činnosť. Správne konštatoval, že príjem matky vychádzajúc z daňového priznania nie je reálny. Uvedená skutočnosť však neovplyvňuje výšku vyživovacej povinnosti zo strany otca, ktorý je síce dlhodobo práceneschopný od 08. 01. 2019, pričom jeho príjmom v čase rozhodovania prvoinštančného súdu boli len nemocenské dávky vo výške cca 250,- Eur mesačne a následne aj príspevok za opatrovanie svojho otca vo výške 339,83 Eur mesačne. Počet vyživovacích povinností sa ani u jedného z rodičov nezmenil, pretože obaja majú naďalej vyživovaciu povinnosť k dcére I. ako k spoločnému dieťaťu a otec má z terajšieho vzťahu naďalej tri ďalšie vyživovacie povinnosti.

22. Odvolací súd poukazuje na správny záver prvoinštančného súdu pri rozhodovaní o výške výživného na maloletého, keď posudzoval celkové majetkové pomery oboch rodičov. Pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otca prihliadol na sumu získanú z predaja spoločného rodinného domu s matkou maloletého vo výške 106.641,73 Eur pre každého z rodičov, čo je značná finančná čiastka, na ktorú je potrebné prihliadnuť. Nemožno vychádzať len z aktuálnych príjmov otca predstavujúcich nemocenské dávky či opatrovateľský príspevok.

a. Po rozhodnutí súdu prvej inštancie otec síce doložil rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku vo výške 216,70 Eur, pričom bol uznaný za invalidného s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 45 %, čo je v podstate nižšia suma ako nemocenské dávky, no napriek tejto okolnosti odvolací súd nezistil dôvody pre prijatie iného záveru ako súd prvej inštancie pre určenie vyživovacej povinnosti otca, pretože ako už bolo uvedené, je potrebné zohľadniť celkové majetkové pomery povinného rodiča (v danom prípade otca), ktorých súčasťou sú finančné prostriedky získané z predaja rodinného domu v značnej sume. V súčasnosti má otec zabezpečené bytové podmienky v trojizbovom byte, ktorého je spoluvlastníkom v 6/8-inách, teda je väčšinovým spoluvlastníkom a aktuálne nie je odkázaný a ani to netvrdil, že si musí zabezpečiť bytové pomery z prostriedkov nadobudnutých z predaja domu.

23. Odvolací súd poukazuje na odvolanie otca, ktorého obsahom boli zväčša nepodstatné skutočnosti, obsahujúce priebeh predchádzajúcich konaní či rozhodnutí týkajúcich sa maloletého. Nedôvodná bola aj jeho argumentácia o nemožnosti preukázať výšku svojich záväzkov z dôvodu zachovania mlčanlivosti, preto uvedené tvrdenia nemohli byť vyhodnotené v jeho prospech. Odvolací súd však dodáva, že výdavky titulom záväzkov, pričom nie je známe za akým účelom tieto záväzky mali otcovi vzniknúť, nemajú vplyv na rozhodovanie o výške vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa.

24. Prvoinštančný súd správne ustálil aj počiatok vyživovacej povinnosti otca, a to s poukazom na uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 15P/22/2018 - 17, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, vykonateľné dňom 17. 01. 2019, pričom necelý mesiac po začatí konania rodičia maloletého predali spoločnú nehnuteľnosť a bola im poukázaná v mesiaci február 2019 kúpna cena každému vo výške 106.641,73 Eur. Z uvedeného dôvodu majetkové pomery otca umožňovali prispievať na výživu maloletého sumou 160,- Eur mesačne od dátumu, ako to ustálil prvoinštančný súd.

25. Aj z hľadiska zameškaného výživného rozhodol prvoinštančný súd správne, pretože nad rámec výživného vo výške 50,- Eur mesačne, ku ktorému bol otec zaviazaný neodkladným opatrením a to uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 15P/22/2018 - 17 zo dňa 21. 12. 2018 vo výške 50,- Eur mesačne, neprispieval, a preto mu vznikol nedoplatok vo výške 1.017,42 Eur, ktorú sumu vzhľadom na finančné prostriedky získané otcom z predaja rodinného domu je schopný zaplatiť v lehote 30 dní, tak ako ho zaviazal súd prvej inštancie.

26. Všetky odvolacie námietky otca vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, mnohé nesúvisiace s konaním a nespôsobilé zmeniť záver o správnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu vo výroku o vyživovacej povinnosti otca.

27. Odvolací súd preto dospel k záveru, že okresný súd rozhodol vecne a právne správne, a preto napadnutý rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom v odvolaní napadnutom III. a VIII. výroku ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

28. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 52 CMP a preto rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).